

Fare for dem, der kjøre paa Veiene, thi, som bekendt, er Hesten ikke bange for Hornkvæg, hvorimod det vel kan ske, at den undertiden kan blive skræmmet af Geder og Saar. Jeg kunde saaledes særdeles ønske, at det under de af mig omtalte nærmere Betingelser tillades at græse enkelte Køer paa Veiene. — Naar jeg dernæst gaar til Slutningsstykket af § 11, saa finder jeg ogsaa der en Bestemmelse, som jeg slet ikke kan gaa ind paa. Det hedder der, at Bestemmelserne om Optagelse ikke skulle være anvendelige mod den Eodseier, hvis løsgaaende Kreaturer, skjøndt de for Dvrigt ere under behørig Bevogtning, ere komne ind paa uindhegnede Veistykker, der gjennemskjære den Lov, paa hvilken Dyrene græse, naar disse uden Ophold fjernes af Bevogteren. Jeg finder, at man her har sat en Præmie for de uindhegnede Veie. Den Mand, der ikke har anvendt Omkostninger og Arbejde paa at indhegne sin Jord fra Veien, har nemlig vel ikke Lov til at græse sine Kreaturer paa Veien, men han kan ikke mulkttes, fordi de komme ud paa Veien; men den Mand, der har anvendt meget Arbejde og store Bekostninger paa at indhegne sin Lov fra Veien, bliver mulktet, saa snart hans Kreaturer komme ud paa Veien. Jeg tror, at det er aldeles urigtigt, at den, der opretter Hegn, stilles slettere end den, der ikke hegner, og at det er en Bestemmelse, som nødvendig maa forandres. Lovforslagets Bestemmelser i § 11 ere i det Hele taget i FAVOR af de større Gaardmænd og Herremændene, men jeg tror, at man ogsaa skal se hen til de andre Klasser og i det Hele taget indrette Loven saaledes, at den ene Klasse ikke favoriseres fremfor den anden. Fremdeles skal i Fremtiden Sager i Anledning af, at Kreaturer findes paa Veiene, betragtes som offentlige Politisager, og alle Dyr, med Undtagelse af Hjerkræ og Hunde, skulle ved Politiets eller Veibestyrelsens Foranstaltning optages. Det gjør det jo aldeles umuligt for Husmænd og Indsiddere at komme med deres Køer paa Veien. Endelig finder jeg i andet Stykke af § 11 talt om „Oldermand“. Denne Oldermandsinstitution er Noget, som man ikke kjender til ovre i Symland. Jeg har hørt den omtale, men jeg kjender den ikke. Imidlertid

fer jeg af Landstingsudvalgsbetænkningen, at Oldermandsinstitutionen ikke hviler paa nogen lovbestemt Ordning, men beror paa Sædvane og er knyttet til Hartkornsbesiddelse. Jeg tror, at det er aldeles unødvendigt at bibeholde Oldermand i Loven, og mener, at man meget godt kunde stryge Oldermanden, og lade det overalt i hele Landet være Sognefogden, der varetog de i det paagældende Stykke omhandlede Pligter. Jeg skal dermed slutte, idet jeg har det Haab, at der maa blive foretaget adskillige Forandringer i denne Lov, navnlig med Hensyn til Veifreden. Maaske dette bedst kunde ske ved, at man behandlede Sagen i et Udvalg.

Steenstrup: Jeg kan være enig med de to foregaaende Talere i, at denne Lov i det Hele taget er en god Lov. Med Hensyn til Formaliteten skal jeg kun bemærke, at der er den Mærkelighed, at, da der for nogle Aar siden fra Indenrigsministerens Side her i Thinget blev forelagt en Hegnslov, og man opfordrede ham — det var den nuværende Indenrigsministers Formand — til at komme med en Lov om Fred, blev der svaret, at en saadan Lov henhørte under Justitsministeriet. Det er imidlertid lige meget, under hvilket Ministerium Loven hører; man maa være glad ved, at den er kommen. Den første Bemærkning, jeg for Dvrigt skal gjøre, vedrører Lovens Omfang. Det har været mig umuligt at se, om denne Lov gjælder for det hele Land, eller om den kun gjælder for Marker og Veie. Titlen lyder saaledes: „Lov om Mark- og Veifred“; men i § 1 tales der om Grund, hvilket Udtryk omfatter baade By og Land, og i enkelte andne Paragrafer omtales Jorder. Enten maa det imidlertid være en Mark- og Veifredslav, og da er Overtskriften rigtig, eller ogsaa maa det være en Lov om Fred i det Hele, hvad enten man bor i Byen eller paa Landet, enten Ufreden er i Have eller paa Mark eller ved Husene inde i Byen. Det er mig ikke klart, hvad Meningen er; men, enten maa Titlen rettes, eller ogsaa maa Loven rettes paa adskillige Steder. Der staar f. Ex., at Enhver maa nedskyde Høns, Quæ og omstreifende Hunde, som han træffer paa